

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie skazanego **G.J.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 listopada 2025 r.
sygnalizacji skazanego istnienia podstaw do wznowienia z urzędu
postępowania zakończonego
postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 6 grudnia 2017 r., II AKa 232/17,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z dnia 19 czerwca 2017 r., II 1K 1/17
na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

postanowił

**stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu
postępowania.**

UZASADNIENIE

G.J. złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 grudnia 2017 r., II AKa 232/17, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 19 czerwca 2017 r., II 1K 1/17. Jako jego podstawę wskazał art. 540 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Oprócz wniosku o wznowienie, uchylenie wyroku sądu I instancji, „zawieszenia” wykonania orzeczenia, wniósł również o ustanowienie obrońcy z urzędu i zasądzenie kosztów postępowania wznowieniowego oraz o przeprowadzenie dowodów służących wykazaniu istnienia bezwzględnej podstawy

odwoławczej wymienionej we wniosku. Swoje stanowisko co do istnienia takiej podstawy skazany oparł na udziale w składzie orzekającym Sądu Okręgowego w Nowym Sączu orzekającego w jego sprawie sędzi X.Y., która została powołana na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu w postępowaniu z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej nowelizacją z 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W związku z tym, że wymieniona we wniosku podstawa dotyczy wznowienia postępowania z urzędu, wniosek skazanego został potraktowany zgodnie z art. 9 § 2 k.p.k. jako sygnalizacja potrzeby wznowienia postępowania z urzędu. Złożona sygnalizacja nie mogła okazać się skuteczna.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że nie budzi wątpliwości Sądu Najwyższego wadliwość składu Krajowej Rady Sądownictwa po nowelizacji ustawy o KRS z 2017 r. Poglębiając argumentację w tym zakresie przedstawił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, stwierdzając m.in., że: „Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1”.

Z powyższego wynika m.in. fakt, że sędzia powołany przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa w obecnym kształcie nie korzysta już z funkcjonującego dotychczas *in gremio* oraz *a priori* domniemania niezawisłości i bezstronności. Z powyższego może wynikać niespełnienie przez sędziego minimalnego standardu gwarantującego stronom postępowania prawo do sądu w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym. Należy jednak zwrócić uwagę, że w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20) uznano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. może zachodzić wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadzi do naruszenia standardu

niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ale jedynie „w konkretnych okolicznościach”.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy podkreślić, że sam fakt, iż X.Y. uzyskała nominację na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, nie stanowił automatycznie o zaistnieniu przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Przeprowadzając test niezależności i bezstronności sądu w kontekście ewentualnego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., należy mieć na względzie szereg okoliczności. Oprócz wadliwości samego procesu nominacyjnego sędziego, istotną rolę w tej ocenie powinny odgrywać m.in.: równoczesność (lub zbliżony czas) uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, porównanie osiągnięć zawodowych kandydata z doświadczeniem zawodowym i poparciem środowiska dla kontrkandydatów, fakt uzyskania nominacji na stanowiska funkcyjne pozostające w dyskrecyjnej kompetencji władzy politycznej, udział w pracach gremiów powiązanych z władzą polityczną, wykonywanie określonych zadań lub funkcji na podstawie arbitralnych decyzji władzy politycznej, co obejmuje również delegacje ministerialne, zatrudnienie w jednostkach bezpośrednio podporządkowanych władzy politycznej, charakter sprawy, do której rozstrzygnięcia ukształtowano dany skład sądu, a także działalność publiczna i wypowiedzi sędziego wykraczające poza gwarantowane przez Konstytucję ramy udziału w debacie publicznej, a wskazujące na zaangażowanie w realizację określonych celów politycznych władzy wykonawczej (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2024 r., II KK 506/23, LEX nr 3692838*).

Pani X.Y. z dniem 2 listopada 2005 r. została mianowana referendarzem sądowym w Sądzie Rejonowym w Nowym Targu. Postanowieniem Prezydenta

Rzeczypospolitej Polskiej z dnia [...] 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Nowym Sączu, w którym orzekała w wydziale grodzkim, a następnie w wydziale karnym. W 2013 r. ukończyła studia podyplomowe w zakresie prawa karnego materialnego i procesowego, a w 2014 r. studia podyplomowe w zakresie retoryki i kreowania wizerunku prawników. Od 1 marca 2017 r. była delegowana przez Ministra Sprawiedliwości do pełnienia czynności sędziego w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu, gdzie orzekała w Wydziale Karnym. Systematycznie uczestniczyła w szkoleniach, zorganizowanych przez Sąd Okręgowy w Nowym Sączu oraz Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury. Prowadziła też szkolenie na temat: „Wszczęcie postępowania wobec cudzoziemca w sprawie o wykroczenia związane z nielegalnym zatrudnieniem lub prowadzeniem działalności gospodarczej”.

Na dwa wolne stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu zgłosili się: P.B. - sędzia Sądu Rejonowego w Limanowej, X.Y. - sędzia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu oraz D.S. - sędzia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu. Ocenę kwalifikacji Pani X.Y. w związku z ubieganiem się o stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, sporządził Pan T.K. - sędzia Sądu Okręgowego w Tarnowie, który podkreślił Jej wysokie kwalifikacje i wiedzę prawniczą. Z protokołu posiedzenia plenarnego KRS nr [...] /2019 wynika, że podczas głosowania na Kolegium Sądu Apelacyjnego w Krakowie uzyskała opinię pozytywną. Natomiast podczas głosowania na Zgromadzeniu Przedstawicieli Sędziów Apellacji Krakowskiej sędzia otrzymała 55 głosów „za” oraz 18 „przeciw”. W czasie głosowania w KRS otrzymała 16 głosów „za” – najwięcej z 3 kandydatów, przy jednym głosie „wstrzymującym się” i bez głosów „przeciw”. Z kolei członkowie zespołu Krajowej Rady Sądownictwa na Panią X.Y. oddali 1 głos „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się”. Jedyne kandydat, który rekomendacji KRS nie otrzymał, to sędzia D.S., chociaż on uzyskał rekomendację zespołu. Powody podjęcia tej decyzji wynikają jasno z uchwały KRS nr [...] /2019. Szczegółowo poddano analizie poszczególne elementy pracy zawodowej i kryteria oceny trzech kandydatów. Sędzia S.B. miała wyższy współczynnik stabilności orzecznictwa (2,1% orzeczeń uchylonych, w stosunku do 4,4% dla D.S.). Sama ta okoliczność, że rekomendacja trzyosobowego zespołu KRS nie została

uwzględniona przez plenum KRS nie oznacza, że istnieją zastrzeżenia co do bezstronności przeprowadzonej procedury nominacyjnej. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa wszystkie osoby biorące udział w tym konkursie spełniały wymagania stawiane kandydatom ubiegającym się o powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego. KRS miała bowiem na uwadze i ten fakt, że Pan P.B. posiadał najdłuższy staż orzeczniczy, zaś Pani X.Y. największe doświadczenie karnistyczne, nadto dwa wolne stanowiska sędziowskie przewidziane były do wydziałów karnego i cywilnego. W tej sytuacji, uwzględniając i tę okoliczność, że sędzia D.S. orzekał w Wydziale Cywilnym, w ocenie KRS, to sędzia X.Y. i sędzia P.B. w „najwyższym stopniu wypełniają kryteria wyboru, do których należą przede wszystkim uzyskane przez nich oceny kwalifikacji oraz posiadane doświadczenie zawodowe”.

Analiza uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia [...] 2019 r., nr [...] /2019, w ramach której rekomendowano kandydaturę Pani X.Y. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu prowadzi do wniosku, że procedura ta nie budzi żadnych wątpliwości co do jej transparentności.

Sąd Najwyższy nie stwierdził również z urzędu, aby sędzia X.Y. pełniła funkcje zależne od dyskrecyjnej decyzji Ministra Sprawiedliwości. Nie ustalono również, aby pełniła ona określone funkcje w związku z postępowaniami dyscyplinarnymi sędziów. Nie stwierdzono także, aby występowała jako przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości w różnego rodzaju komisjach lub aby podejmowała jakiekolwiek aktywności wiążące się ze współpracą z Ministrem Sprawiedliwości i wynikającą z niej dodatkową gratyfikacją finansową. Nie odnotowano także Jej wypowiedzi udzielanych w przestrzeni publicznej, które stanowiłyby jawny głos poparcia dla kwestionowanych w orzecznictwie krajowym i międzynarodowym tzw. reform wymiaru sprawiedliwości.

Stanowisko potwierdzające brak wpływu na bezstronność i niezależność sędzi X.Y. faktu powołania jej na urząd sędziego Sądu Okręgowego w procedurze z udziałem Krajowej rady Sądownictwa ukształtowanej nowelizacją z 2017 r. Sąd Najwyższy zajął również w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2024, III KK 445/23 oraz w postanowieniu z dnia 13 lipca 2022 r., III KK 93/22.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[WB]

[a.ł]

